

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2011
6. volební období

147.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 21. schůze konané dne 6. října 2011

k Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech /kód dokumentu 10613/11, KOM(2011) 276 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra spravedlnosti Ing. arch. Pavla Kasíka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jany Suché a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Jana Suchá v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech

**KOM(2011) 276 v konečném znění, kód Rady 10613/11
Interinstitucionální spis 2011/0130/COD**

- **Právní základ:**
Článek 81 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
26. 5. 2011
- **Datum projednání ve VEZ:**
31. 8. 2011 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 17. 6. 2011, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 31. 8. 2011 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

Předložený návrh je součástí legislativního balíčku, jehož cílem je posílit práva obětí v EU.¹ Podniknutí některých opatření k posílení práv obětí trestných činů je totiž jednou ze strategických priorit v pracovním programu Komise na rok 2011², který v tomto směru vychází ze závěrů Stockholmského programu³ a jeho akčního plánu⁴. EU již dříve podnikla v této oblasti určitá opatření v podobě rámcového rozhodnutí Rady 2001/220/SVV o postavení obětí v trestním řízení. Úloha a potřeby obětí v trestním řízení jsou nicméně podle Komise i nadále všeobecně podceňovaným problémem a míra práv obětí se v jednotlivých členských státech stále významně liší.

Právní předpisy jednotlivých členských států poskytují za účelem ochrany obětí trestné činnosti možnost přijmout dočasná a preventivní opatření, jejichž cílem je chránit danou osobu, pokud je vystavena reálnému nebezpečí újmy na tělesné nebo duševní integritě nebo je-li ohrožena její svoboda. V důsledku zavedení volného pohybu osob je

---

¹ Součástí tohoto balíčku je také Sdělení Komise o posílení práv obětí v EU (KOM(2011) 274) a Směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu (KOM(2011) 275).

² KOM(2010) 623

³ Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je (17024/09).

⁴ Akční plán provádění Stockholmského programu (KOM(2010) 171).

důležité, aby ochrana poskytnutá v jednom členském státě zůstala automaticky zachována i v případě, že se daná osoba přesune do jiného členského státu. Tento návrh stanoví rychlý a účinný mechanismus k zajištění toho, aby členský stát, kam se osoba vystavená riziku přesouvá, bez jakýchkoli formalit či dodatečných procedur uznal ochranné opatření vydané v jiném členském státě. Zcela na minimum by pak rovněž měly být zúženy důvody pro případné odmítnutí uznání. Zmíněné nařízení by mělo doplnit podnět členských států z roku 2009 k přijetí směrnice, která zajistí vzájemné uznávání ochranných opatření přijatých v trestních věcech.⁵ Tak by mělo být zajištěno, aby se veškerá ochranná opatření přijatá v určitém členském státě opírala o účinný mechanismus k zajištění jejich volného oběhu v celé EU.

- **Obsah a dopad:**

Návrh nařízení se vztahuje výhradně na ochranná opatření přijatá v občanských věcech s výjimkou ochranných opatření, na která se vztahuje nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti.

Ochranným opatřením se podle něj rozumí *jakékoliv rozhodnutí bez ohledu na jeho název, které je preventivní a dočasné povahy a jež bylo přijato orgánem v členském státě v souladu s jeho vnitrostátním právem s cílem chránit určitou osobu, pokud existují závažné důvody považovat tělesnou či duševní nedotknutelnost nebo svobodu této osoby za ohroženou*. V návaznosti na toto vymezení pak návrh nabízí demonstrativní výčet takových opatření.⁶ Příslušnými orgány jsou podle čl. 3 návrhu orgány členského státu, kde je tělesná či duševní integrita nebo svoboda narušena. Nevyžaduje se přitom, aby kterýkoliv z účastníků řízení měl bydliště na území daného členského státu.

Stěžejní část návrhu představuje kapitola II. upravující uznávání a výkon ochranných opatření. Podle čl. 4 se ochranné opatření přijaté v jednom členském státě uznává v ostatních členských státech, aniž by byl nezbytný zvláštní postup a aniž by bylo možno jeho uznání napadnout, pokud bylo rozhodnutí osvědčeno v členském státě původu. Strana, která se hodlá v jiném členském státě ochranného příkazu dovolávat, musí orgánům uznávajícího členského státu předložit osvědčení, které vydávají příslušné orgány členského státu původu z moci úřední či na návrh chráněné osoby.⁷ V případě, že institut ochranného opatření není v uznávajícím členském státě znám, přizpůsobí příslušný orgán v tomto státě ochranné opatření ekvivalentu známému v rámci svého práva, se kterým jsou spojeny rovnocenné účinky a které sleduje obdobný účel a zájmy. Proti přizpůsobení ochranného opatření se lze odvolat.

Ochranné opatření může být vykonáno v druhém členském státě, aniž by bylo zapotřebí prohlášení vykonatelnosti. Postup výkonu se řídí právem uznávajícího členského státu.

---

⁵ Podnět k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady o evropském ochranném příkazu předložilo 12 členských států v září roku 2009. Vzhledem k tomu, že návrh nerozlišoval mezi ochrannými opatřeními vydanými v občanských věcech a trestních věcech, byly mechanismy použité v tomto nástroji shledány jako nevhodné pro uznávání v občanských věcech. Rozsah působnosti směrnice byl proto zúžen výhradně na trestní věci a pro věci občanské bylo třeba vypracovat nový návrh, který navrženou směrnici doplní. Návrh směrnice zajišťující vzájemné uznávání ochranných opatření přijatých v trestních věcech je v současnosti projednáván v Evropském parlamentu a Radě.

⁶ Ochranným opatřením může být podle čl. 2 návrhu uložení povinnosti zdržet se návštěv určitých lokalit, kde má chráněná osoba bydliště, nebo které navštěvuje, uložení povinnosti vyhýbat se kontaktu s chráněnou osobou jakoukoliv formou či např. zákaz přiblížit se k chráněné osobě více než na předepsanou vzdálenost.

⁷ Osvědčení se vydává na formuláři, jehož vzor je součástí přílohy tohoto návrhu.

V rámci uznávání a výkonu ochranných opatření musí být dodrženy záruky základních práv upravené v čl. 10 návrhu. Osoba, která představuje nebezpečí a která se nedostavila k jednání v členském státu původu, tak má právo podat návrh na přezkum ochranného opatření, a to za podmínky, že jí nebyl doručen návrh na zahájení řízení v dostatečném předstihu a způsobem, který jí umožňuje přípravu na svou obhajobu, nebo za podmínky, že nemohla ochranné opatření napadnout z důvodu vyšší moci nebo mimořádných okolností bez jakéhokoli pochybení ze své strany. Ochranné opatření vydané v jednom členském státě však nesmí být v žádném případě přezkoumáváno ve věci samé v členském státě, kde bylo navrženo uznání nebo výkon.

Uznání ochranného opatření může být na návrh osoby, která představuje nebezpečí, odmítnuto v případě, že je v rozporu se soudním rozhodnutím přijatým v uznávajícím členském státě. Za žádných okolností však nesmí být odmítnuto z důvodu, že právo uznávajícího členského státu takové opatření nedovoluje. Je-li ochranné opatření v členském státě původu pozastaveno nebo odvoláno, příslušný orgán v uznávajícím členském státě na návrh osoby, která představuje nebezpečí, uznání nebo výkon ochranného opatření pozastaví nebo odvolá.⁸

Vydání ochranného opatření a další kroky s tím související (uznání, případný výkon, pozastavení, odvolání aj.) musí být bez prodlení oznámeny osobě, která představuje riziko, i chráněné osobě. V rámci tohoto nařízení se nevyžaduje legalizace ani jiný obdobný formální požadavek.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR vítá jakákoli opatření EU na podporu obětí, neboť ochranu obětí považuje také za svou prioritu. Avšak vzhledem k tomu, že není přesvědčena o vysokém počtu případů, v nichž by navrhovaný mechanismus měl být využíván, považuje potřebu přijetí nového právního nástroje za diskutabilní. Co se týče připomínek k samotnému obsahu předloženého návrhu, nařízení z pohledu vlády ČR obsahuje řadu problematických ustanovení. Za zásadní nedostatek považuje, že návrh žádným způsobem nevymezuje vztah nařízení k paralelní trestní směrnici. Pro orgány vydávající ochranné opatření tak není zcela jasné, jaký nástroj mají pro uznání aplikovat, přičemž výběr daného nástroje předurčuje veškerý další postup spojený s uznáním a výkonem konkrétního ochranného opatření. Vzhledem k rozdílnosti právních řádů jednotlivých členských států je problémem rovněž interpretace pojmů občanská a trestní věc. Zcela jasně podle ní není vymezen ani vztah navrhovaného právního předpisu k dalším nástrojům pro uznávání rozhodnutí v civilních věcech. Co se týče dalších ustanovení návrhu, nedostatky spatřuje také například v absenci vhodných kontrolních mechanismů či v poměrně úzkém vymezení důvodů, pro něž je možné uznání ochranného opatření odmítnout.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Projednávání předloženého návrhu v Evropském parlamentu je v současné době ve fázi prvního čtení. V Radě EU již bylo zahájeno jeho projednávání.

---

⁸ Návrh se podává na formuláři, jehož vzor je součástí přílohy tohoto návrhu.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech;
2. **p o d p o r u j e** rámcovou pozici vlády ČR k tomuto dokumentu ze dne 17. června 2011;
3. zároveň **ž á d á v l á d u Č R**, aby jej informovala o dalším průběhu a výsledcích jeho projednávání.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Jana Suchá v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru